

Motion till riksdagen 2006/07:U241

av **Fredrik Malm (fp)**

En politik för frihet och demokrati i Iran

Sammanfattning

1979 skakades Iran av en revolution. Irans befolkning ville ha demokrati och frihet. Men revolutionen ersatte den rådande shahdiktaturen med ett nytt förtryck. Befolkningen påtvingades religiösa lagar och kvinnornas rättigheter försämrades drastiskt. I dag lever mer än tre miljoner iranier i exil, detta på grund av det förtryck som råder i landet. Irans befolkning behöver Sveriges stöd i kampen för de mänskliga rättigheterna.

I motionen föreslås följande:

- ? Ge tillräde för oppositionen till Sveriges ambassad i Teheran.
- ? Stoppa ministerbesöken till Iran.
- ? Öppna ett konsulat i staden Mahabad.
- ? Stärka yttrandefriheten genom att satsa på oppositionell radio och satellitkanaler.
- ? Hitta sätt att kanalisera resurser till Irans demokrater.
- ? Kvinnors rättigheter bör vara en del av samtliga kontakter med den iranska regimen.

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en politik för frihet och demokrati i Iran.

Fel! Okänt namn på

Motivering

I mer än 27 år har det iranska folket levt under ett starkt religiöst förtryck påtvingade av en brutal regim. I dag är Iran en av världens värsta diktaturer där medlemmar ur oppositionen torteras, förtrycks och mördas. Oberoende tidningar bannlyses och journalister som granskar regimen förföljs och hotas av revolutionsdomstolar. Organisationen Reportrar utan gränser kallar Iran för "Mellanösterns största fängelse för journalister".

Hittills har Sverige och omvärlden förhållit sig relativt passiva gentemot den iranska regimens övergrepp. Det tog t.ex. den f.d. utrikesministern Laila Freivalds hela 50 dagar innan hon uttryckte stöd för den iranske berömde dissidenten Akbar Ganjis hungerstrejk.

På senare tid har all fokus legat på den iranska regimens atomprogram och kärnvapenambitioner, och därmed har frågor som rör mänskliga rättigheter hamnat i skymundan. Denna motion fokuserar på vad den svenska regeringen kan och bör göra för att stödja den iranska befolkningens strävanden efter demokrati och mänskliga rättigheter.

Öppna Tehrans ambassad för oppositionen

Det fria ordet är starkt begränsat i Iran. Tidningar förbjuds och slås igen, oftast med våld. Böcker förbjuds eller censureras, och på senare år har också regimen börjat censurera Internet i stor skala. Därför bör den svenska ambassaden i Teheran öppna sina dörrar för den iranska oppositionen. Ambassaden ska vara fredad mark där oppositionen kan samlas för att hålla möten utan att oroa sig för regimens säkerhetsstyrkor och underrättelsetjänst. Oppositionen borde också erbjudas möjlighet att få använda Internet samt få tillgång till tidningar och böcker som antingen är förbjudna eller censurerade av regimen. Den svenska ambassaden ska med andra ord vara en plats för yttrandefrihet i ett land fylld av censur och förtryck.

Stoppa ministerbesöken till Iran

Under förra mandatperioden besökte en rad svenska ministrar Iran för överläggningar med den iranska regimen. Laila Freivalds, Jens Orback och Thomas Bodström var några av dem. För varje svensk minister som besöker Iran eller dess representanter ökar regimens legitimitet. Den svenska regeringen borde inse att varje form av officiellt besök på ministernivå används av den iranska regimen i propagandasyfte. Därför bör de diplomatiska relationerna mellan den svenska regeringen och den iranska regimen endast skötas på tjänstemannanivå. Svenska ministrar ska inte i egenskap av minister träffa representanter för Irans regering.

Öppna ett konsulat i staden Mahabad

Den iranska regimen har under många år förtryckt olika befolkningsgrupper i Iran, och den kurdiska befolkningen är den mest förföljda. Kurdiska politiker och företrädare har mördats, fängslats eller spårlöst försvunnit. Därför bör den

Fel! Okänt namn på

svenska regeringen markera sitt stöd för den kurdiska befolkningen genom att öppna ett svenskt konsulat i den största kurdiska staden i Iran, Mahabad. Konsulatet ska också vara en friplats för de kurdiska partier och organisationer som är förbjudna av regimen.

Stärk yttrandefriheten genom att bidra till den demokratiska oppositionens radio och satellitkanaler

Ett av de största offren för regimen i Iran är det fria ordet. Landets inrikesministerium censurerar och förbjuder böcker, skrifter och Internetsidor på löpande band. Därför var det glädjande att höra att den engelska kanalen BBC från årsskiftet kommer att satsa på en persisk satellitkanal som ska förmedla nyheter in i Iran. Därför bör Sveriges regering undersöka möjligheterna att ge public service-företagen i uppdrag att försöka stödja de befintliga iranska satellitkanalerna redaktionellt. Sverige bör också förmedla ekonomisk hjälp till de tidningar som trycks i exil och som forslas in i landet.

Kanaliserat demokratibistånd till Irans demokratikämpar

I slutet av 1990-talet reste sig stora delar av det iranska samhället mot regimen, framförda av en studentrörelse. Tyvärr visade sig studentrörelsen stå alldeles för ensamt och ha alldeles för dåliga resurser för att med demokratiska medel kunna utgöra ett allvarligt hot mot regimen. Därför bör den svenska regeringen ge i uppdrag till biståndsministern att hitta sätt att kanalisera biståndspengar till oppositionsgrupper inne i Iran. Sverige bör också öronmärka en del av biståndspengarna till att årligen gå till demokratibistånd i Iran, detta för att ge de oppositionella grupperna en kontinuitet i deras arbete.

Kvinnor och homosexuella, bisexuella och transpersoners rättigheter bör vara en del av den svenska regeringens samtliga kontakter med den iranska regimen

Kvinnor i Iran behandlas som andra gradens medborgare i landet. En kvinnas vittnesmål är hälften värt en mans i domstol, kvinnor kan dömas till döden för otrohet och fortfarande stenas de till döds för okyskhet. Varje år rapporteras hundratals fall där kvinnor fått syra kastat i ansiktet av regimen's moralpolis för att de inte täckt sina kroppar tillräckligt bra. Även HBT-personer förtrycks systematiskt då homosexualitet betecknas som ett brott och är straffbart med döden. Förra året hängde den iranska regimen två unga män för just "brottet" homosexualitet. Därför måste kvinnor och HBT-personers rättigheter ständigt vara närvarande i den svenska regeringens kontakter med den iranska regimen.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 27 oktober 2006

Fredrik Malm (fp)